Graham Stewart, "føroyskur" oljuserfrøðingur í Skotlandi:

Bindið tykkum ikki til monopol

-Tað ringasta føroyingar kunnu gera er at lata einum monopoli víðari kanningar og eina komandi oljuvinnu einkarættin. Føroyingar eiga at bjóða arbeiðini út í fríari kapping á altjóða marknaðinum.

Hetta sigur Graham Stewart, sum er hálvur føroyingur og arbeiðir í eini stórari oljufyritøku í Skotlandi. Hann er við á oljuráðstevnuni. Graham Stewart heldur tað vera sera óheppið fyri føroyingar lata vit eitt nú donum rættindini til kanningar og framleiðslu. -Eg vóni ikki, at føroyingar í teimum avtalum, sum er gjørdar um lán til Føroya, hava bundið seg til slíkt sigur hann við Tíðindablaðið Sosialin.

Graham Stewart, olju serfrøðingur heldur, at føroyingar eiga ikki at gera nakrar bindandi avtalur við oljufeløg fyrr enn seismiskar kanningar eru gjørdar Men vit eiga beinan vegin at byrja ein dialog við feløgini Her er hann á oljuráðstevnuni í Havn í gjár Mynd Kalmar

Millum tey mongu, sum eru við á oljuráðstevnuni er ein hálvur føroyingur úr Edinburg í Skotlandi. Tað er Graham Stewart, sum hevur føroyska móður

Hann starvast sum handilsstjóri í einum felag, sum arbeiðir fyri tey stóru oljufeløgini, har teir útvikla teknologi, sum verður brukt í oljuvinnuni.

Tað eru oljufeløgini, sum eiga hetta felagið. Arbeiði hansara er at samráðast og fáa nýggja teknologi út á marknaðin.

Tosið við oljufeløgini

Vit spurdu Graham Stewart, hvussu føroyingar eiga at bera seg at, nú ein møgulig oljuvinna stendur fyri framman!

Hann heldur tað er umráðandi at ansa eftir, hvat ein ger, men tað er eisini avgerandi at hava eina gularót tvs. nakað, sum kann skapa áhuga.

-Sjálvt um eingin olja er undir Føroyum, so haldi eg tað er týdningarmikið, at føroyingar gera sær dælt av tí stóra áhuganum, sum í løtuni er fyri økinum við at práta við oljufeløgini - fyri at vita, hvat kann gerast.

Graham Stewart heldur tað er umráðandi, at føroyingar vísa oljufeløgunum, at føroyingar eru sinnaðir at samarbeiða við tey og fáa gongd á henda dialogin nokk so skjótt men leggur hann afturat, at hetta er ikki fyri at leypa framav, men fyri at lata hurðarnar upp fyri rætt og slætt at tosa um, hvørjir møguleikar kunnu vera fyri eini oljuvinnu í Føroyum.

Graham Stewart heldur tó, at áðrenn ein bindur landið til nakrar avtalur, so er tað sera avgerandi at fáa umsitingina í Føroyum upp á pláss. Her hugsar hann um lógargrundarlagið og umsiting sum so.

Hann heldur tað er gott, at føroyingar longu eru farnir í gongd og hava fingið lóggávu í sambandi við seismiskar kanningar.

Bindið tykkum ikki til Danmark

-Hóast Føroyar eru partur av Danmark, so haldi eg ikki, at ein bara eigur at fara tann vegin. Ein skal heldur fara víðari og eisini fáa meiningar frá øðrum londum sigur hann og heldur fram:

-Tað ræður um at fáa eina trygd fyri, at ein veit, hvat ein ger, og tá hetta er komið upp á pláss, so kann ein fara út til oljufeløgini at samráðast.

Graham Stewart heldur sjálvur, at føroyska økið sær rættiliga spennandi út. BP fer í næstum undir at gera víðari royndir á tí økinum, har teir í fjør funnu olju við føroyska markið.

-Hetta vísir, at teir vísa fundinum vestan fyri Hetland ógvuliga stóran áhuga.

Kanningarnar í ár vísa eisini , at her er veruliga talan um eitt spennandi oljuøki.

-Av tí at oljuøkið teir hava funnið er so mikið stórt, so skilir ein, at teir leggja so stóran dent á júst hetta økið sigur Graham Stewart, sum ikki útilokar, at oljuøkið teir hava funnið kann vera so mikið stórt, at tað røkkur inn á ta gráu leiðina ella inn á føroyskt øki, og tá skapar hetta stórar trupulleikar.

Hann heldur tað eisini vera møguligt, at BP - um teir veruliga vilja leggja seg eftir at útvikla hetta økið - ynskir at samarbeiða við føroyingar fyri at útvikla tað føroyska økið í somu framleiðslu skipan.

Samarbeiði millum Føroyar og Bretland

Vit spurdu Graham Stewart, um tað er rætt av føroyingum bara at siggja bretar sum ein fíggginda, nú ósemja er um markið!

Til tað sigur hann, at føroyingar og bretar hava nógv at samarbeiða um, og tað er eisini greitt, at bæði londini, sum jú vísa økinum millum Hetland og Føroyar so stóran áhuga, kunnu fáa nógv burtur úr einum samarbeiði.

-Eg haldi tað er sera umráðandi fyri føroyingar at byrja ein dialog við bretar og serliga BP um framtíðina. Hetta er BP eisini áhugað fyri, og tí vil eg undirstrika, at tað er skeivt bert at eygleiða bretar sum fíggindar, nú ein ávís ósemja er um markið sigur hann.

Hann vísir annars á, at oljufeløg vilja ikki hava politiskar trupulleikar at dragast við. Tey ynskja stabilitet. Tí heldur hann, at tað ræður um fyri føroyingar at byrja at tosa við hesi oljufeløgini ongantíð ov skjótt .

-Tað kostar einki at tosa saman og í tí liggur heldur eingin bindin. Hevur tú eina góða oljuumsiting við teimum røttu fólkunum, so átti einki at verið til hindurs fyri tí.

Ein orsøkin til at so stórur áhugi er fyri júst økinum millum Føroyar og Hetland er tann, at oljufundið í blokki 204 er tað størsta, sum er funnið her á leiðunum síðani fyrst í 70-unum. Tað Norðsjógvurin var tá kann økið millum Hetland og Føroyar gerast í næstu øld.

Bert tað eina fundið í blokki 204 gevur okkum longu nú eina ávísa hóming av tí sigur Graham Stewart.

Ein oljukelda nokk

-Um olja sprikir upp úr undirgrundini, er so talan um nógvar pengar til føroyska samfelagið?

-Nú eru tit bert 45.000 menniskju, og hetta er ikki meira enn tað arbeiða hjá einum stórum oljufelag. Eg vil tí siga tað so, at tit hava bert brúk fyri at finna eina oljukeldu og kann hon gera storan mun fyri búskapin.

-Men, leggur Gaham Stewart afturat, -tað verður ikki í dag ella í morgin, at tit fáa munandi av pengum á borðið, helst verður tað ikki fyrr enn um 10 ár.

Satsa tit upp á at fáa eina munandi inntøku her og nú, so selur tú í veruleikanum tína framtíð. Tað snýr seg um at finna eina javnvág. Risikoin er sera stór hjá oljufeløgunum at gera íløgur í økinum, nú alt er so nýtt og talan er um stór dýpi og ringt veðurlag. Tí er spurningurin eisini: vil tú hava eitt sindur av pengum í dag, ella vil tú hava nógvar pengar í morgin og heldur býta risikoina við oljufeløgini!

-Hvat vil tú sjálvur mæla til?

-Kanska ein millumveg. Sum nú er hava føroyingar fíggjarligar trupulleikar. So tað er lokkandi at siga: hví ikki eitt sindur av pengum í dag og eitt sindur í framtíðini!

Graham Stewart sigur, at tað eru nógvir mátar at gera hetta upp á. Hetta hevur nógv at gera við, hvussu tú skipar komandi lisensir.

-Mín meining er tann, at sjálvt um tað er lokkandi at fáa nakrar milliónir við at selja "exklusive" rættindi, so eigur ein at vera varin. Risikoin hjá vinnuni í dag er so stór, at ein kann ikki vænta at fáa nógvar pengar í dag. Men kanska um 3-5 ár eftir at seismiskar kanningar eru gjørdar og tað vísir seg, at økið er veruliga áhugavert, tá hevur tú nógv meira at selja. Tá hevur tú nógv betri møguleika fyri at kunna selja fyri hægri prís. Longur og longur tú bíðar tess størri møguleikar hevur tú at fáa nógvar pengar í kassan.

Graham Stewart leggur tó dent á, at hetta má ikki skiljast sum, at ein eigur at bíða við víðari kanningum eitt nú seismiskum kanningum.

-Tær seismisku kanningarnar skulu gerast sum skjótast sigur hann og leggur afturat, at tað er ikki fyrr enn farið verður undir royndarboringar, at ein við vissu fær at vita, um økið er veruliga lovandi.

Bindið tykkum ikki til monopol

Graham Stewart heldur, at tað eisini er týdningarmikið, at føroyingar ikki selja alt til eitt oljufelag sum var tað eitt monopol. Tá eigur ein heldur at samarbeiða. Tað ringasta føroyingar kunnu gera er at lata einum monopoli víðari kanningarnar og eini komandi oljuvinnu upp í hendi.

-Sær tu tað sum eitt vandamál, um føroyingar við eini avtalu við danir longu hava ella fara at geva donum rættindini til eina framtíðar oljuvinnu?

-Tað geri eg. Eg veit einki um nakrar avtalur eru gjørdar í so mata. Men hava føroyingar longu nú selt síni rættindi til t.d. Mærsk, Dopas ella Dong í Danmark, so er tað sera óheppið.

-Men um so er, at føroyingar longu hava verið noyddir - í teimum avtalum, sum eru gjørdar við danir um at hjálpa eitt nú bankum - at geva donskum fyritøkum øll rættindini til eina komandi oljuvinnu, hvat vil tað siga?

-Tá hevur ein skotið seg sjálvan í fótin.

-Men er tað ikki náttúrligt, at vit arbeiða saman við donum sum partur av ríkinum og nú teir hava hjálpt okkum?

-Til tað kann er bert svara: lesið søgubøkurnar um leiklutin hjá AP Møller í donsku oljuvinnuni.

Eg vil sanniliga ikki vóna, at slíkt er ein partur av eini avtalu millum føroyingar og danir, men tað fer tíðin helst skjótt at

Stórur áhugi fyri oljustevnu

Hóast tað ikki var meira enn helvtin av tingmanningini, sum var møtt til oljuráðstevnu í Havn í gjár, so er áhugin stórur fyri hesi stevnu, sum er tann fyrsta av sínum slag her á landi. Umleið 150 fólk eru við á ráðstevnuni, sum verður hildin á Læraraskúlanum.

Tað var Marita Petersen, løgmaður, sum setti stevnuna. Hon vónaði, at úrslitini frá komandi seismisku kanningunum fór at vera so mikið fruktagóð, at hØvi fór at verða at hava fleiri líkandi ráðstevnur í framtíðini.

Í gjár vóru fleiri áhugverdir fyrilestrar og í dag heldur stevnan fram. Stevnan endar við einum orðaskifti um kanningar og komandi oljuvinnu.

Eitt av endamálunum við at halda slíka stevnu er at geva politikarunum eitt betri innlit í hetta so stóra og týðandi málið.

jan

Umleið 120 fólk eru við á oljuráðstevnuni

Tað var Marita Petersen, løgmaður, sum setti oljuráðstevnuna í gjár. Hon vóru at úrslitini av komandi kanningum fara at vera so mikið góð, at tað verður høvi til at halda fleiri slíkar ráðstevnur í framtíðini. Mynd kalmar

Halgir W. Poulsen, limur í Oljuráðleggingarbólkinum nýtti høvi til at heilsa upp á Sverra Dan Joensen, sum leygardagin skal halda fyrilestur um Bahrain og oljuvinnu. Mynd Kalmar

Árni Olafson, sum stendur fyri marknasamráðingunum við bretar, helt ein áhugaverdan fyrilestur. Mynda kalmar

vísa.

-Men hava danir ta neyðugu ekspertisuna, hví skulu teir so ikki sleppa at gera kanningar og at bora eftir olju?

-Teir skulu so sanniliga eisini hava møguleika til tess, men teir mugu ikki fáa einkarrætt. Føroyingar mugu sleppa at bjóða arbeiðini út í fríari kapping á altjóða marknaðinum.

Graham Stewart sigur, at fáa danir einkarrætt til at framleiða olju undir Føroyum, so hava føroyingar mist nakað, sum kann vera sera virðismikið.

-Eg kann bert siga, at eg vóni ikki, at tað er hent sigur hann og vísir til viðurskiftini í Noregi.

Har gongur ikki ov væl, tí tað er tað almenna, sum stendur fyri oljuvinnuni. Tá haldi eg tað er skilabetri, sum er hent í Bretlandi, har BP jú er privatiserað.

jan

Hjarnar Djurhuus, stjóri í Shell:

-Latið okkum ikki leypa framav

-Tað er rætt at fara undir kanningar í sambandi við eina møguliga oljuvinnu her á landi. Men vit eiga at læra av mistøkunum frá eitt nú svartkjaftaævintýrinum og ikki leypa fram av í eini komandi oljuvinnu sigur Hjarnar Djurhuus, stjóri í Shell

Vit hava spurt stjóran á Shell í Føroyum, Hjarnar Djurhuus, hvat hann heldur um oljuspurningin!

Hann sigur, at vit eiga at hyggja eftir, hvat aðrir hava gjørt og læra av tí.

-Tað mest umráðandi er at fara hóvliga fram. At skunda undir eina slíka vinnu og skapa øsing tænir ongum endamáli sigur hann og sipar m.a. til gongdina í øðrum málum eitt nú tá allir føroyingar í skundi skulu hava stór og dýr svartkjaftaskip.

-Vit áttu at havt lært nakað av tí og heldur farið meira hóvliga fram.

Hjarnar Djurhuus heldur, at vit eiga at hugsa kalt handilsliga og ikki lata okkum ávirka av teimum, sum vilja hava alt í gongd her og nú.

Stjórin í Shell er sera fegin um skrivingina hjá Sverra Dan Joensen í bløðunum. -Eg haldi, at hasin maðurin er sera skilagóður í tí hann skrivar og haldi eg, at vit eiga at lurta eftir slíkum fólkum, sum nettup ávara móti ikki at leypa framav

Hann heldur annars, at tað er gott, at landsstýrið er varið.

Eisini sigur hann, at tað

Framhald á síðu 26

nøvn nú

Góði Hildubjartur
Hjartaliga tillukku við 60 ára degnum, sum var tann 30. okt. Eitt sindur seint, men her ert tú.
Heilsan, við Kirkjar

Góði Benjamin
Hjartaliga tillukku við 15 ára degnum 14. nov.
Heilsan, okur
P.S. Um eitt ár kanst tú koyra á knallert

Góði Marius
Hjartaliga tillukku við 3 ára føðingardegnum tann 25. nov., ynskja vit øll.
Heria

Góði Jógvan
Hjartaliga tillukku við degnum og takk fyri ein ógloymandi túr. Á hesi myndini riggar tú bara væl.
Heilsan, vit í 2. H.H. b

Góða omma
Vit ynskja tær hjartaliga tillukku við føðingardegnum í morgin. Eisini ein heilsan frá mammu og babba.
Heilsan, Olaf, Helena og Johnny

Góði Bjarni
Hjartaliga tillukku á 16 ára degnum tann 12. nov.
Heilsan, Rógvi og øll í húsinum

Góði Adrian
Hjartaliga tillukku við 20 ára føðingardegnum. Alt gott framyvir, ynskja
mamma og babba

Elskaði babba
Tillukku við føðingardegnum 15. nov., ynskir
Høgni

Framhald av síðu 8

Á Landsbókasavninum er eisini bókbindari, har bøkurnar verða gjørdar klárar til útlán. Her er tað Hans Jákup av Skarði, sum bindur bøkur inn

num, og í dag eru bert 12 fólk. Tí er tað neyðugt at hava opið færri tímar, so vit eisini fáa stundir til skrásetingararbeiði, sum er umfevnandi á slíkum stovni.

- Vit hava valt ikki at hava opið fyrrapartar, og mikudag og leygardag er stongt.

- Afturfyri hava vit opið um kvøldarnar, tríggjar dagar frá kl. 13. - 21 og ein dag frá kl. 13 - 18.

Besta føðingardagsgávan

- Nógv hevur verið tosað aðrastaðni um brúkaragjald. Hava tit umhugsað tað?

- Fara vit at taka pening fyri at læna bøkur út, fellur endamálið við bókasavni burtur. Tað er ein vánalig loysn.

- Besta føðingardagsgávan hjá Landsbóksavinum var, at Marita Petersen, løgmaður, vitjaði inn á gólvið hjá okkum., og segði m.a. í einari heilsan, at bókaútlán er eitt tilboð til almenningin, sum øll skulu hava sama rætt at fáa, og at tænastan skuldi vera ókeypis. Tað taki eg fult undir við.

- Hinvegin, so veita vit eisini aðrar tænastur, sum vit taka ávíst gjald fyri. Tað er eitt nú tá fólk biðja sær eintak av eini grein í tíðarriti ella bók úr føroyskum ella útlendskum uppruna. Vit mugu gjalda fyri at fáa greinina heim, kopiering og senda víðari. Tað noyðist brúkarin at gjalda fyri, men tað kann ikki sammetast við nýtslugjald.

Umleið 3000 lánarar eru skrásettir á Landsbókasavninum.

Framhald av síðu 11

bæði politikarar og somuleiðis fjølmiðlar hava eina týðandi ábyrgd ikki at skrúva málið ov nógv upp.

Gevist við yvirbjóðingarpolitikkinum

-Vit mugu gevast við yvirbjóðingarpolitikkinum her á landi og hetta er nakað vit eiga at hugsa um, nú vit seta skjótil á eina oljuvinnu.

Upp á fyrispurning um hann telist millum teirra, sum halda, at vit als ikki eiga at fara undir eina oljuvinnu nú sigur Hjarnar Djurhuus, at vit eiga at fara spakuliga frameftir. - Tað er rætt at fáa eina oljuvinnu í gongd men eg meti tað er ómetaliga neyðugt, at tey fólkini, sum vit skulu styðja okkum til, eru kvalifiserað til hetta arbeiðið. Vit mugu brúka ta tíð, sum er neyðug fyri at finna hesi fólk og fáa eina umsiting upp á beinini.

Markið

Stjórin í Shell heldur, at spurningurin um markið er ógvuliga týdningarmikil í øllum oljumálinum. Hann heldur, at fara vit nú undir at gera seismiskar kanningar, so kann tað henda, at vit koma inn á tað økið, sum stríð er um. Og tess meira spennandi úrslitini eru frá tí økinum, tess torførari kann tað verða at fáa eina avtalu við bretar. Teir hava so eisini betri tíð at bíða enn vit.

Hjarnar Djurhuus vísir eisini á, at er tað nakað land, sum er professionelt at samráðast, so eru tað bretar. Tí hevur tað ómetaliga nógv at siga, at vit hava eins professionelt fólk til at standa fyri hesum samráðingum.

jan

BBC

Leygardagur 13. nov.

0 15 World Service News
0 25 France means Business 4 5
1 00-8 00 World Service News every full Hour
1 25 Newsnight
2 25 Computing for the Terrified »At the End of the Rainbow« 7 7
3 25 Newsnight
4 25 Kilroy
5 25 Network East 5 10
6 25 The Clothes Show
7 25 France menas Business 4 5
8 25 The Late Show
9 00 Playdays
9 20 Future Cooks 7 9
9 45 Byker Grove
10 10 Record Breakers 5 10
10 35 Blue Peter
10 55 In the Garden: »November«
11 15 The Lord Mayor's Show
12 15 Holiday Outings
12 30 Rock Athlete: »New Ex-
13 00 A Question of Sport
13 30 Grandstand
17 05 News from London
17 15 World News Week
17 50 Happy Families 9 12
18 35 Big Break
19 05 Noel's House Party
20 00 Screenplay: »Not even God is good enough«
21 10 Royal British Legion Festival of Remembrance
22 45 Sport 93
23 30 The late Show

Sunnudagur 14. nov.

0 00-7 00 World Service News every full Hour
0 25 World News Week
1 25 Open Space »Spare Tyres and old Folk«
2 25 The Clothes Show
3 25 Kilroy
4 25 Film '93
5 25 Network East
6 25 India Business Report
7 25 The Late Show
8 00 Faith to Faith 3 9
8 15 Breakfast with Frost
9 15 Superbods
9 30 Working together 7 10
9 40 Uncle Jack and Cleopatras Mummy 5 6
10 05 Blue Peter
10 30 The Cenotaph Service
12 00 Network East 3 10
12 30 World News Week
13 00 News from London
13 05 On the Record
14 00 Eastenders Omnibus
15 00 A Cooks Tour of France II 2 6
15 30 Six more English Towns »Warwick« 6 6
16 10 Nature by Design 6 6
16 40 One Man and his Dog 2 8
17 30 The Clothes Show
17 55 Dance Energy 4 10
18 35 The Living Soap
19 05 News from London
19 20 Every Second Counts
19 50 Children's Hospital 4 10
20 20 Lovejoy
21 10 A Sense of Guilt 7 7
22 00 Naked Video 1 2
22 30 Danny Baker after all 1 6
23 15 Everyman
23 50 The Money Programme

Manadagur 15. nov.

0 25 The Money Programme
1 00-5 00 World Service News every full Hour
1 25 World Business Report
2 15 Asia Today
2 25 On the Record
3 15 Asia Today
3 25 Tales from the Map Room. »On the Reach« 6 6

Tvangsauktion

På Dommerkontoret, C. Pløyensgota 1, 100 Tórshavn, afholdes

torsdag den 02. dec. 1993 kl. 09.00

tvangsauktion, (AS 542/93) over matr. nr. 280 y, Kollafjørður beliggende Kollafjørður

Auktionen er begæret af advokat Jógvan Ellefsen, v/ Advokatfelagið, Bryggjubakki 22, Tórshavn, tlf. 1.1260 (j. nr. 37268) på vegne en pant- og udlægshaver.

Ejendommen er et beboelseshus på en 534 kvm. stor grund, det bebyggede areal udgør 106 kvm. i 1 etage.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til gennemsyn på Dommerkontoret.

Færøernes fogedret, den 05.11.93
Mette Søgaard-Nielsen
dfm.